

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФИЛОСОФИИ И СОЦИАЛЬНЫХ НАУК
Кафедра психологии**

ПИЩЕНКО
Виктория Дмитриевна

**ВЗАИМОСВЯЗЬ ОСОБЕННОСТЕЙ РОДИТЕЛЬСКОГО ОТНОШЕНИЯ
И ЛИЧНОСТНЫХ ХАРАКТЕРИСТИК ПОДРОСТКОВ**

Реферат дипломной работы

Научный руководитель:
старший преподаватель,
Столярская Е.В.

Минск, 2017

РЕФЕРАТ ДИПЛОМНОЙ РАБОТЫ

Дипломная работа содержит: 81 с., 10 рис., 2 табл., 4 прил., 51 использованный источник.

Перечень ключевых слов: ДЕТСКО–РОДИТЕЛЬСКИЕ ОТНОШЕНИЯ, РОДИТЕЛЬСКОЕ ОТНОШЕНИЕ, СТИЛЬ ВОСПИТАНИЯ, ЛИЧНОСТНЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ, ПОДРОСТКИ, АГРЕССИВНОСТЬ, ТРЕВОЖНОСТЬ, РИГИДНОСТЬ, СЕНЗИТИВНОСТЬ.

Объект исследования: родительское отношение.

Предмет исследования: особенности родительского отношения и их взаимосвязь с личностными характеристиками подростков.

Цель исследования: выявить взаимосвязи между особенностями родительского отношения и личностными характеристиками подростков.

Методы исследования: метод опроса (анкетирование), статистическая обработка данных, анализ и интерпретация полученных результатов.

Полученные результаты и их новизна: подробно изучена связь особенностей родительского отношения с личностными характеристиками подростков. Выявлены и проанализированы различия в особенностях родительского отношения к детям в зависимости от различных параметров. Выявлены и раскрыты взаимосвязи между особенностями родительского отношения и личностными характеристиками подростков. Впервые обнаружены: основополагающие особенности родительского отношения для подростков (отдельно для девочек и мальчиков); наиболее чувствительные к воздействию родительского отношения личностные характеристики подростков, проанализирована их взаимосвязь.

Результаты, полученные в рамках данного исследования, могут помочь оптимизировать работу, проводимую педагогами–психологами в учебных заведениях с подростками и их родителями, в зависимости от проблем, наблюдаемых у ребенка. Также, результаты проведенного исследования могут быть использованы психологами в рамках семейного консультирования, а именно: с помощью полученных результатов психолог может определить и скорректировать проблемные стороны родительского отношения, в зависимости от проблем, имеющих у ребенка и в семейной системе в целом.

Достоверность результатов исследования обусловлена непротиворечивостью исходных методологических положений, применением комплекса методов и методик, соответствующих предмету и задачам исследования, а также использованием методов математической статистики.

РЭФЕРАТ ДЫПЛОМНАЙ РАБОТЫ

Дыпломная работа змяшчае 81 с., 10 мал., 2 табл., 4 прыкл., 51 скарыстаную крыніцу.

Пералік ключавых слоў: ДЗІЦЯЧА–БАЦЬКОЎСКІЯ АДНОСІНЫ, БАЦЬКОЎСКАЕ СТАЎЛЕННЕ, СТЫЛЬ ВЫХАВАННЯ, АСОБАСНЫЯ ХАРАКТАРЫСТЫКІ, ПАДЛЕТКІ, АГРЭСІЎНАСЦЬ, ТРЫВОЖНАСЦЬ, РЫГІДНАСЦЬ, СЕНЗЫТЫЎНАСЦЬ.

Аб'ект даследавання: бацькоўскае стаўленне.

Прадмет даследавання: асаблівасці бацькоўскага стаўлення і іх ўзаемасувязь з асобаснымі характарыстыкамі падлеткаў.

Мэта даследавання: выявіць ўзаемасувязі паміж асаблівасцямі бацькоўскага стаўлення і асобаснымі характарыстыкамі падлеткаў.

Метады даследавання: метады апытання (анкетаванне), статыстычная апрацоўка дадзеных, аналіз і інтэрпрэтацыя атрыманых вынікаў.

Асноўныя вынікі і іх навізна: падрабязна вывучана сувязь асаблівасцяў бацькоўскага стаўлення з асобаснымі характарыстыкамі падлеткаў. Выяўлены і прааналізаваны адрозненні ў асаблівасцях бацькоўскага стаўлення да дзяцей у залежнасці ад розных параметраў. Выяўлены і раскрыты ўзаемасувязі паміж асаблівасцямі бацькоўскага стаўлення і асобаснымі характарыстыкамі падлеткаў. Упершыню выяўлены: асноватворныя асаблівасці бацькоўскага стаўлення для падлеткаў (асобна для дзяўчынак і хлопчыкаў); найбольш адчувальныя да ўздзеяння бацькоўскага стаўлення асобныя характарыстыкі падлеткаў, прааналізавана іх ўзаемасувязь.

Вынікі, атрыманыя ў рамках дадзенага даследавання, могуць дапамагчы аптымізаваць працу, якая праводзіцца педагогамі–псіхолагамі ў навучальных установах з падлеткамі і іх бацькамі, ў залежнасці ад праблем, якія назіраюцца ў дзіцяці. Таксама, вынікі праведзенага даследавання могуць быць выкарыстаны псіхолагамі ў рамках сямейнага кансультавання, а менавіта: з дапамогай атрыманых вынікаў псіхолаг можа вызначыць і скарыставаць праблемныя воблакі бацькоўскага стаўлення, ў залежнасці ад праблем, якія ёсць у дзіцяці і ў сямейнай сістэме ў цэлым.

Дакладнасць вынікаў даследавання абумоўлена несупярэчлівасцю зыходных метадалагічных палажэнняў, ужываннем комплексу метадаў і методак, якія адпавядаюць прадмету і задачам даследавання, а таксама прымяненнем метадаў матэматычнай статыстыкі.

ABSTRACT

The thesis contains 81 p., 10 fig., 2 tables, 4 applications, 51 used sources.

Keywords: PARENT–CHILD RELATIONSHIPS, PARENTAL RELATION, PARENTING STYLE, PERSONAL CHARACTERISTICS, TEENAGERS, AGGRESSIVENESS, ANXIETY, RIGIDITY, SENSITIVITY.

Object of research: parental relation.

Subject of research: features of the parental relation and their interrelation with personal characteristics of teenagers.

Purpose of research: to reveal interrelations between features of the parental relation and personal characteristics of teenagers.

Research methods: interview method (survey), statistical data processing, the analysis and interpretation of the results.

The results and their novelty: features of the parental relation with personal characteristics of teenagers is in detail studied. Distinctions in features of the parental attitude towards children depending on various parameters are revealed and analysed. Interrelations between features of the parental relation and personal characteristics of teenagers are revealed and disclosed. Are for the first time found: fundamental features of the parental relation for teenagers (separately for girls and boys); the most sensitive to influence of the parental relation personal characteristics of teenagers, their interrelation is analysed.

The results of the conducted research can help to optimize psychological remedial work at school, with teenagers and their parents, depending on the available problems at the child. Also, results of the conducted research can be used by psychologists within family consultation, namely: by means of the received results the psychologist can define and correct the problem parties of the parental relation depending on the available problems at the child and in the family system.

Reliability of the results of research is caused by consistency of starting methodological positions, application of a complex of the methods and techniques corresponding to a subject and research problems, and also application of methods of mathematical statistics.